הלכה יו יח:

ב ומיי שם פ"ג הל' יון: ב נמיי שם פ"ג הלכי ז: הגמיי שם פ"ג הלכי ז:

ו ד ה מיי פט"ז מהלי

ז ר מיי׳ פ"ג מהלכות

סוטה הלכה כד [שו"ע אה"ע סי' קעח סעי' ג

בהג"הו:

אבות הטומאה הלכה א

בח.

דאי אית ביה עון בדקי ליה מיא כי אית ביה עון בדידיה מי בדקי לה מיא לדידה והא

תניא יונקה האיש מעון והאשה ההיא תשא לתניא יונקה

את עונה אבזמן שהאיש מנוקה מעון המים

בודקין את אשתו אין האיש מנוקה מעון אין

המים בודקין את אשתו ואלא לבועל ליתני

כדקתני סיפא כשם שאסורה לבעל כך אסורה

לבועל לעולם לבועל ורישא איידי דתנא

אותה תני אותו סיפא איידי דתנא בעל תנא

בועל: שנאמר ובאו ובאו: איבעיא להו

באו ובאו קאמר או ובאו ובאו קאמר ת"ש

כשם שאסורה לבעל כך אסורה לבועל

שנאמר נממאה ונממאה ועדיין תיבעי

נטמאה (ל) נטמאה קאמר או נטמאה ונטמאה

קאמר ת"ש מדקתני סיפא רבי אומר שני

פעמים האמורין בפרשה ונטמאה ונטמאה

אחד לבעל ואחד לבועל מכלל דרבי עקיבא

יווי קדריש הלכך לרבי עקיבא שיתא קראי

כתיבי חד לצואה דידה וחד לצואה דידיה

חד לעשייה דידה וחד לעשייה דידיה חד

לידיעה דידה וחד לידיעה דידיה ורבי תלתא

קראי כתיבי חד לצואה וחד לעשייה וחד

לידיעה ורבי כשם שהמים בודקין אותה כך

בודקין אותו מנא ליה נפקא ליה מדתני'

לצבות במן ולנפיל ירך במנו ויריכו של בועל

אתה אומר בשנו ויריכו של בועל או אינו

אלא במנה ויריכה של נבעלת כשהוא אומר

וצבתה בטנה ונפלה יריכה הרי בטנה ויריכה

של נבעלת אמור ומה אני מקיים לצבות

במן ולנפיל ירך במנו ויריכו של בועל ואידך

ההוא ²⁴ במודע לה כהן דבמן ברישא והדר ירך שלא להוציא לעז על המים המרים ואידך

א"כ לכתוב קרא בטנה ויריכה מאי בטן וירך

ש"מ לבועל ואימא כולי להכי הוא דאתא

אם כן לכתוב בטנו ויריכו מאי בטן וירך

ש"מ תרתי: א"ר יהושע כך היה דורש זכריה

כו': ת"ר שלש פעמים האמוריו בפרשה

אם נטמאה נטמאה ונטמאה למה יי אחד לבעל

ואחד לבועל ואחד לתרומה דברי רבי

עקיבא אמר רבי ישמעאל קל וחומר ומה

גרושה שמותרת לתרומה אסורה לכהונה זו

שאסורה בתרומה אינו דין שאסורה לכהונה

מה ת"ל והיא נממאה והיא לא נממאה

אם נממאה למה שותה אם לא נממאה

למה משקה ימגיד לך הכתוב שהספק אסורה ימכאן אתה דן לשרץ ומה סומה

ישלא עשה בה שוגג כמזיד ואונם כרצון

עשה בה ספק כודאי שרץ שעשה בו שוגג

כמזיד ואונם כרצון אינו דין שיעשה בו ספק

וממקום

לקמן מו: שבועות ה.יבמות נח. קידושין כו:], ב) ויומא מה. וש"נו. ג) לעיל ט:, ד) [לעיל כו:], ה) [לעז ולומר לה הס"ד ואח"כ מה"ד ש"מ תרתי וכיון דגלי לן כוי. רש"א], ו) [ער' היטב מוס' שם ד"ה מאי], ו) ואין

דנין ק"ו כו׳. רש"ח,

תורה אור השלם 1. וְנָקָה הָאִישׁ מֵעְוֹן והאשה ההוא תשא את הָאֵלֶה בְּמֵעִיִרְ לַצְבּוֹת בָּטֶן וַלַנְפָּל יָרֵרְ וִאָמְרָה

הָאִשָּׁה אָמֵן אַמֵן: במדבר ה כב

הגהות הב"ח (מ) גם' ועדיין תיכעי נטמלה ונטמאה מלמר לפנתה ובטבותה קתתה לו אם נטמאה ונטמאה: (ב) רש"י ד"ה שיתא וכו" וחד והשקה כל"ל ותיבת לעשייה נמחק:

מוסף רש"י

בזמו שהאיש מנוקה מערן. שלא גא עליה לאח שנקתרה, שהתורה חקרה עליו דכתיב (במדבר ה) והיא נטמאה (יבמות נח. וכעי"ז קדושין כז:). אין האיש מנוקה מעון. שנא עליה אחר שנסתרה (שבועות ה.) או: מעון ניאוף באשה האסורה ביו לעז על המים המרים. שיאורו לא נושו כחדר האלה ואין פורענות זו על

דאי אים ביה עון. שבא עליה לאחר שנסתרה: בומן שהאיש מנוקה ההרא דמודע לה בהן. פירוש הכהן לריך להודיע שלא להוליא מעון. שלה בא עליה משנאסרה עליו האשה ההיא תשא עונה

> כחו וכחו קחמר. מרבוים דוי"ו: חו ובחו ובחו. הכפולים בפרשה דריש: שנחמר נטמחה ונטמחה. ש"מ רבי עקיבא וו"י דרים: ועדיין. בהא גופא מיבעיה לי נטמחה ונטמחה דריש מרבויא דוו"י או חד נטמאה וחד ונטמאה קדרים: שימא קראי. שלשה ובאו כתובים שם ובאו המים המאררים האלה במעיך ללבות בטן להודיע לנו דבטן והדר ירך שלא להוליא לעז כדאמרי׳ בפ"ק (לעיל ט:) וחד והשקה את האשה את מי המרים המאררים ובאו בה המים וגו׳ לצואה שהקב"ה גוזר שיבואו בה המים למרים וחד כ לעשייה והשקה את המים והיתה אם נטמאה וגו׳ לעשייה כאן הודיע הכתוב את ישראל דמבטיח להן שיבדקוה המים ובכולם כתיב וו"י יתירי הרי שית: דידיה. דבועל: דידה. דאשה ידיעה ולוואה ועשייה כדפרישית: ורבי. דלא דריש וו"י תלתא קראי הוא דכתיבי וכולהו לדידה ידיעה ועשייה ולוואה: שלא להוליה לעו. משום דהוה אמר לה בקללה ברישא את יריכך נופלת וגו׳ וסוף המים לבדוק כדרך כניסתן דכתיב ולבתה בטנה והדר ונפלה יריכה לכך הולרך להודיע תחילה שהמים כדרך כניסתן יבדקוה: ואימא כוליה להכי הוא דאמא. לבועל. להודיע דבטן לקה ברישא מנלן: מחי בטן וירך. סתם הכח והכח דרים ליה: שלשה פעמים. וקינא את אשתו והיא נטמאה והיתה אם נטמאה תחת אישה ונטמאה: ואחד לתרומה. שאפילו היא בת כהן ובעלה כהן נפסלה מן התרומה: קל וחומר. אינו לריך להביא מן המקרא לפוסלה מן הכהונה מלינשא לכהן דמקל וחומר אתי: מה גרושה. בת כהן שנתגרשה מישראל וזרע אין לה שמותרת בתרומה כדכתיב מלחם אביה תאכל (ויקרא כב) פסולה לכהונה: זו שפסולה מתרומה. מרבויא דנטמאה כדקאמרת אינו דין שפסולה לכהונה. ולקמן פריך והא לא איירי רבי עקיבא בפסול כהונה כלל דלא אלרכה קרא ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל: מה פ"ל והיה נטמחה כו' גרסינן. ולה גרס א"כ דמילתא באנפי נפשה היא ולא נטמאה יתירא קמיבעיא ליה דהא דרשינן ולחו רבי ישמעחל לחודיה קאמר לה אלא סתמא היא וקראי לעניינא קדריש ואזיל: מה סלמוד לומר וקנא אם אשתו והיא נטמאה. דמשמע דודאי נטמאה ומה חלמוד

נטמאה אי פשיטא ליה דנטמאה למה שותה ואי פשיטא דלא נטמאה למה משקה: מגיד לך הכסוב שעל הספק אסורה. והכי קאמר קרא אשה זו שמא נטמאה ושמא לא נטמאה וקאמר לך דישקנה לברר הספיקא ואי לא משקה לה אסורה: ומכאן אסה. למד ק"ו לשרץ ספק נגע בטהרות ספק לא נגע דמחזקינן לה בטומאה מספק: סוטה לא עשה בה כו'. דכתיב [במדבר ה] והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת והוא הדין לשוגג אשתו ואשת איש עמו בבית ונתכוון לאשתו ונודמנה לו זו ואף היא שגגה כסבורה שהוא בעלה:

לומר או עבר עליו וגו׳ והיא לא

ס לעז וכיון דגלי לן קרא דהוא נבדק כמותה וכתיב בה שיבדקום המים: אלא לפועל ליחני. כך בודקין את הבועל בהדיא לואה ידיעה ועשיים לא לריך למכתב תו ביה: דך שאסורה בתרומה כדתני סיפא בהדיא כך אסורה לבועל ולא תנא כך אסורה לו: אינה דין שאסורה לבהונה. וליכא למימר בת ישראל יוכים שאסורה

בחרומה ומוחרת לכהונה דה"ת ומה גרושה שמותרת לתרומה אסורה לכהונה ע"י מעשה שנעשה בה דהיינו גירושין זו וכו׳ אינו דין שאסורה לכהונה ע"י זנות שנעשה בה אבל בת ישראל מה שפסולה בתרומה אינו ע"י מעשה ועוד אם מנשא בת ישראל לכהן תהא מותרת לתרומה מה שאין כן באלו שאין להם היתר לעולם בספרי מתני הכי ומה גרושה קלה שמותרת לחזור למגרשה בישראל פסולה מן הכהונה סוטה חמורה דין

הוא שפסולה מו הכהונה: בוה ת"ל היא נשמאה וכו'. כגירסת רש"י וכך סיומא ללמדך שלעולם אין משקין אלא על הספק וא"ת וכי אילטריך קרא למיסר ספיקא יש לומר הכתוב אוסרה קודם שתיה כאילו היא ודאי ואע"ג דליכא מלקות סדמוכח בפ"ק דיבמות (דף יא:)0 מיהו לאו הבא מכלל עשה איכא ואפי׳ אם היא טהורה נענש בב"ד של מעלה אם בא עליה כמו על חייבי עשה ולא כשאר ספיקות כגון ספק חלב ספק שומן ואכלו ונודע שהוא שומן אע"ג דלריך כפרה וסליחה מיהו לא חמיר כחייבי עשה:

אינן דין שעשה בו ספק כודאי. ליכא למיפרך נזיר ועושה פסח יוכיחו שעשה בהן חונס כרלון דנפקא לן מכי ימות מת עליו בפתע פתאום בספרי ובפרק ב' דכריתות (דף ט.) ואפ"ה לא עשה בהן ספק טומאת התהום כודאי לפי שטומאת התהום הלכה הוא שולא סתרינן ק"ו מהלכה וה"ה דאין להוכיח משם דהכי אמר בהוכחה אף אני אביא זה והלא אין ללמוד הימנו אבל הא איכא למתמה אמאי לא פרכינן מה לסוטה שכן רגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה כדפרכינן לעיל בריש פ"ק (דף ב:) ואין לומר משום דלעיל מיירי בטומאה דבתר קינוי וסתירה דמהימן עד א' התם ודאי איכא רגלים אבל הכא ילפינן מסתירה דבתר הנויא גרידא דליכא למיפרך שכן קינא לה דקנויא לא חשיב רגלים בלא סתירה דהא בריש מסכת נדה (דף ב:) דמייתי התם מקוה שנמדד ונמלא חסר כל הטהרות שנעשו על גביו בין ברה"ר בין ברה"י טמא ר"ש אומר ברה"ר טהור ברה"י תולין ושניהם לא למדוה אלא מסוטה רבנן סברי כסוטה מה סוטה ספק הוא ועשאוה כודאי אף כו' ופריך אי מסוטה נימא מה סוטה ברה"י טמא ודאי הכא נמי טמא ודאי הכי השתח התם יש רגלים לדבר שהרי

קנא לה ונסתרה הכא מאי רגלים לדבר איכא אלמא אע"ג דמסתירה דבתר קנויא יליף כי הכא פריך והכא אמאי לא פריך הכי ויש לומר דסתירה על ידי קנויא בסוטה הוי כספק מגע שרן שהרי בלא קנויא לא היה שום ספק בסתירה גרידא דלא נחשדו על העריות הלכך הקנויא גורם הספק וה"פ במס' נדה החם גבי סוטה וספק שרץ הרי ריעותא דהיינו השרץ והבועל קמן אצל הטהרות והאשה אבל גבי מקוה קודם טבילה לא ראינו שום ריעותא דאיכא לספוקי על ידה ולעיל בפ״ק קודם העדחת עדים לא הואי שום ריעותא:

כודאי

תומפות שאנש

חד לצואה דידה שהקדוש ברוך הוא גוזר שיבואו בה המים וחד לידיעה בה המים חוו לידיעה דידה להודיעה דבטן ואחר כך ירך שלא להוציא לעז כדאמר פ"ק. וחד לעשייה והשקה את המים והיתה אם נטמאה ותמעול מעל באישה. ובאו בה המים המאררים ובאו בה חשים הב..... בל למרים ל"ה. וגר' דידה ברישא תחלה לפי שעיקר המעשה באשה הוא. א"ר ישמעאל ק"ו אינו צריך להביא מקרא לפסלה מלהנשא לכהן דמק"ו אתיא ומה גרושה בת כהז . שנתגרשה מישראל וזרע -אין לה שמותרת בתרומה . כדכתיב מלחם אביה תאכל פסלה מן הכהונה זו שפסולה לתרומה מריבויא [דונטמאה] בעלמא) כדקאמרת אינו דין ת"ל והיא נטמאה ה"ג ול"ג אם כן מה ת״ל ונסתרה והיא נטמאה ל) והיא נטמאה יתירה לא דרי׳ דהא דרשי׳ לעיל בפ״ק ול"נ כמש"כ במתני'. ועוד פ״ה דלאו ר׳ ישמעאל לחודיה קאמר לה אלא סתמא היא וקראי דעניינא קא דריש ואזיל ל"ה: קא וויש ואויכ כיה: ומכאן אתה דן לשרץ פ״ה מכאן אתה למד בק״ו דשרץ ספק נגע ספק לא בטומאה מספק. ומה סוטה שלא עשה בה שוגג כמזיד פ״ה סוטה שלא עשה בה כו׳ דכתיב והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת וה״ה לשוגג אשתו ואשת איש עמו ונתכוין לאשתו ונזדמנה לו זאת ואף היא שוגגת כסבורה שהוא בעלה עשה בה ספק כודאי ל״ה. ונראה דאין ק״ו גמור אלא גלוי מלחא רעלמא הוא דאי ק"ו גמור הוא א"כ נילף כל איסורין שעשה בה שוגג כמזיד שיעשה בהם ספק כודאי מהאי ק"ו (עם) [וגם] נחלוק ק"ו (עם) נוגםן בוורוץ בין רשות היחיד לרשות הרבים כמו בטומאה: ועוד דאיכא למיפרך מה לסוטה שכן נסתרה ויש רגלים לדבר תאמר בשרץ שאין בו כן אלא ש״מ שאין בו כן אלא שינו דאין זה ק״ו גמור אלא גלוי מלתא בעלמא הוא ובכולי תלמודא גמרי׳ ספק טומאה ברה"י מסוטה כדאמר הלכתא גמירי לה מסוטה והוי כמו הלכה למשה מסיני. א״נ מדכתיב ונסתרה נטמאה בסוטה ילפינז . טומאה והלכתא גמירי לה כלומר דמסוטה גמרינז לה והא דילפינן מסוטה היינו ספק טומאה ברה"י דכל

א) ב"ל דלא נטמאה יתירא

. ספק טומאה ברה״ר דספקו